

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6693/2559

บริษัททอง จตุจักร จำกัด โจทก์ กรมสรรพากรจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ระฎาการ มาตรา 91/11, ป.ระฎาการ มาตรา 91/1, ป.ระฎาการ มาตรา 91/2

## ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์มีที่ดินพิพาทเพียงแปลงเดียวขณะที่ถูกเวนคืนโจทก์ใช้เป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานของโจทก์ และมีไว้ให้ผู้อื่นเช่า อันแสดงให้เห็นว่าที่ดินและอาคารที่พิพาทเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่โจทก์มีไว้เพื่อประกอบกิจการไม่ได้มีไว้เพื่อขาย ประกอบกับการที่โจทก์ต้องโอนทรัพย์สินเนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกาออกมากำหนดให้ที่ดินที่โอนนั้นอยู่ในบริเวณที่จะเวนคืน ซึ่งหากโจทก์ไม่ตกลงกับเจ้าหน้าที่ที่ต้องถูกเวนคืน ดังนั้น การที่โจทก์ยอมตกลงโอนที่ดินภายใต้สภาพบังคับเช่นนี้ย่อมไม่ใช่การโอนโดยเจตนาหรือเพื่อประโยชน์ในกิจการของโจทก์ กรณีของโจทก์จึงไม่เป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้าหรือหากำไรที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/2 (6) แห่ง ป.ระฎาการ เมื่อโจทก์ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะและไม่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการการฟ้องขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีส่วนท้องถิ่นในคดีนี้จึงไม่อยู่ในบังคับกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีตามมาตรา 91/11 และมาตรา 27 ตรี

## คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือแจ้งไม่คืนเงินภาษีอากรเลขที่ กค.0705.07/กค./13650 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2552 และให้จำเลยคืนเงินภาษีอากรจำนวน 1,443,706.53 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรวินิจฉัยว่า ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์มีว่า โจทก์มีสิทธิได้รับคืนภาษีธุรกิจเฉพาะเดือนภาษีกันยายน 2547 เดือนภาษีกุมภาพันธ์ 2548 และเดือนภาษีมีนาคม 2548 หรือไม่ โจทก์อุทธรณ์ว่า โจทก์ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่จำเลย โจทก์ไม่ต้องยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีธุรกิจเฉพาะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน 3 ปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการ ตามประมวลรัฎาการ มาตรา 91/11 นั้น ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรเห็นควรวินิจฉัยเสียก่อนว่า การขายที่ดินและอาคารพิพาทตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2530 ของโจทก์ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะหรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลรัฎาการ มาตรา 91/1 (4) ให้คำนิยามคำว่า "ขาย" ว่า หมายรวมถึงสัญญาจะขาย ขายฝาก แลกเปลี่ยน ให้ให้เช่าซื้อ หรือจำหน่าย จ่าย โอน ไม่ว่าจะมิประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ ตามบทนิยามดังกล่าวเห็นได้ว่า แม้ที่ดินของโจทก์อยู่ในเขตที่จะต้องเวนคืนตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเพื่อสร้างทางหลวงเทศบาลสายเชื่อมระหว่างถนนพหลโยธินกับถนนวิภาวดีรังสิตและสายเชื่อมระหว่างถนนพหลโยธินกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 51 สายแยกทางของกรุงเทพมหานครควบคุม (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์) บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3202 (บึงกลุ่ม) พ.ศ.2543 และการที่โจทก์โอนที่ดินให้แก่กรุงเทพมหานครเป็นไปตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.2530 ก็ตาม ก็ยังเป็นการโอนจึงเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลรัฎาการ มาตรา

91/1 (4) ส่วนการขายอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะนั้น ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 91/2 บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา 91/4 การประกอบกิจการดังต่อไปนี้ในราชอาณาจักรให้อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามบทบัญญัติในหมวดนี้ ... (6) การขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร ไม่ว่าอสังหาริมทรัพย์นั้นจะได้มาโดยวิธีใดก็ตาม ทั้งนี้ เฉพาะที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา" และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร (ฉบับที่ 342) พ.ศ.2541 มาตรา 4 บัญญัติว่า "ให้การขายอสังหาริมทรัพย์เฉพาะที่ต้องจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมดังต่อไปนี้เป็นการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไรที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/2 (6) แห่งประมวลรัษฎากร... (5) การขายอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ขายมีไว้ในประกอบการประกอบกิจการเฉพาะของนิติบุคคลตามมาตรา 77/1 แห่งประมวลรัษฎากร..." ในปัญหานี้โจทก์มีนางปนัดดา ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ เบิกความเป็นพยานว่า โจทก์มีวัตถุประสงค์ให้เช่าอาคารพร้อมระบบสาธารณูปโภค ที่ดินพิพาทซึ่งถูกเวนคืนเป็นที่ดินที่มีอาคารใช้เป็นสำนักงานของโจทก์ไม่ได้มีไว้ขาย ซึ่งจำเลยไม่ได้นำสืบพยานหลักฐานหักล้างให้เห็นเป็นอย่างอื่น ทั้งปรากฏตามรายงานการตรวจสอบสภาพกิจการและหนังสือเรื่องขออนุมัติยุติการตรวจสอบกิจการรายโจทก์ แผ่นที่ 50 และ 153 ด้วยว่า โจทก์ประกอบกิจการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ประเภทอาคารสำนักงาน มีผู้เช่า 2 บริษัท คือ บริษัททองออโตโมบิล จำกัด และบริษัททอง ฮอนด้า คาร์ส จำกัด ซึ่งอาคารดังกล่าวอยู่ที่เลขที่ 2629 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยสำนักงานของโจทก์ตั้งอยู่ที่อาคารดังกล่าวด้วย ในปัญหานี้ศาลฎีกาโดยมติที่ประชุมใหญ่เห็นว่า โจทก์มีที่ดินพิพาทเพียงแปลงเดียวขณะที่ถูกเวนคืนโจทก์ใช้เป็นที่ตั้งอาคารสำนักงานของโจทก์และมีไว้ให้ผู้อื่นเช่าอันแสดงให้เห็นว่าที่ดินและอาคารที่พิพาทเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่โจทก์มีไว้ในประกอบการประกอบกิจการมิได้มีไว้เพื่อขาย ประกอบกับการที่โจทก์ต้องโอนทรัพย์ก็เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกาออกมากำหนดให้ที่ดินที่โอนนั้นอยู่ในบริเวณที่จะเวนคืน ซึ่งหากโจทก์ไม่ตกลงกับเจ้าหน้าที่ก็ต้องถูกเวนคืน ดังนั้น การที่โจทก์ยอมตกลงโอนที่ดินภายใต้สภาพบังคับเช่นนี้ย่อมไม่ใช่การโอนโดยเจตนาหรือเพื่อประโยชน์ในกิจการของโจทก์ กรณีของโจทก์จึงไม่เป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้าหรือหากำไรที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามมาตรา 91/2 (6) แห่งประมวลรัษฎากร โจทก์จึงไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ส่วนที่โจทก์อุทธรณ์ว่า โจทก์ต้องยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีธุรกิจเฉพาะต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสามปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการตามประมวลรัษฎากร มาตรา 91/11 และมาตรา 27 ตรี หรือไม่ นั้น เมื่อโจทก์ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะและไม่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการการฟ้องขอคืนภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีท้องถิ่นในคดีนี้จึงไม่อยู่ในบังคับกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการภาษีตามมาตรา 91/11 และมาตรา 27 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร โจทก์จึงมีสิทธิขอคืนเงินดังกล่าว สำหรับกรณีของโจทก์มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 1 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีอากรที่ได้รับคืนโดยไม่คิดทบต้นแต่ไม่เกินกว่าจำนวนเงินภาษีอากรที่ได้รับคืนตามมาตรา 4 ทศ แห่งประมวลรัษฎากร ตั้งแต่วันถัดจากวันครบระยะเวลาสามเดือนนับแต่วันยื่นคำร้องขอคืนเงินภาษีอากรดังกล่าว จนถึงวันที่ลงในหนังสือแจ้งคำสั่งคืน ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 161 (พ.ศ.2526) ออกตามความ ในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการให้ดอกเบี้ยแก่ผู้ได้รับเงินคืนภาษีอากร ข้อ 1 (2) และข้อ 1 วรรคท้าย แต่โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป โจทก์จึงมีสิทธิรับดอกเบี้ยจาก

เงินค่าภาษีอากรที่ได้รับคืนในอัตราดังกล่าวตามที่โจทก์ขอ แต่ไม่เกินจำนวนค่าภาษีอากร ที่ได้รับคืน สำหรับอุทธรณ์ข้ออื่นของโจทก์ไม่จำต้องวินิจฉัยเพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลภาษีอากรกลางพิพากษายกฟ้องโจทก์มานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีภาษีอากรไม่เห็นพ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้จำเลยชำระเงิน 1,443,706.53 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนถึงวันที่จำเลยลงในหนังสือแจ้งคำสั่งคืนเงินค่าภาษีอากรแก่โจทก์ แต่ไม่เกินจำนวนค่าภาษีที่ได้รับคืน ให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความรวม 6,000 บาท

## องค์คณะ

ภานุ ทรัพย์ · ไสเลข วัฒนพันธุ์ · อติเทพ ธีระวัฒน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6693/2559>